

LAKIALOITE 5/2001 vp

Laki arvonlisäverolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan arvonlisäverolain 3 §:n tarkoittaman arvonlisäverovapaan toiminnan rajan nostamista 50 000 markasta 100 000 markkaan.

PERUSTELUT

Suomessa siirryttiin 1.6.1994 liikevaihtoverotuksesta arvonlisäverotukseen, jolloin välillinen verotus laajeni tavaroiden myynnistä monille palvelualoille. Arvonlisävero on kulutusvero, joka kohdistuu sananmukaisesti tavaroiden ja palveluiden kuluttamiseen, eikä sen pohjimmainen tarkoitus ole ollut koitua verovelvollisen rasitukseksi, vaan sen oletetaan siirtyvän hyödykkeen hinnassa kuluttajan maksettavaksi. Arvonlisäverolain mukaan arvonlisäveroa suoritetaan valtiolle liiketoiminnan muodossa Suomessa tapahtuvasta tavarantoiminnan ja palvelun myynnistä, josta elinkeinonharjoittaja maksaa valtiolle veroa myynteihin ja ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen erotuksen verran.

Suomen talous nojautuu ratkaisevalta osin pienyritystoimintaan, sillä yli 40 prosenttia yrittäjistä toimii yksinyrittäjinä. Pienyrittäjän toimintaa vaikeuttaa Euroopan korkeimpiin kuuluvat arvonlisäverokanta. Yritykset eivät pysty myymään palveluita, koska ne maksavat liikaa, ja näin arvonlisäverosta muodostuu monille pienyrityksille tuntuva rasite.

Lain 3 §:n mukaan myyjä ei ole verovelvollinen, jos kalenterivuoden liikevaihto on enintään 50 000 markkaa (8 409,40 euroa) ja ellei häntä ole oman ilmoituksen perusteella merkitty verovelvolliseksi. Liikevaihtoon luetaan verollisten myyntien, tiettyjen verottomien myyntien, kiinteistön tai siihen kohdistuvien oikeuksien luovutusten sekä laissa määriteltyjen rahoitus- ja vakuutuspalvelujen myyntien yhteismäärä. Kalenterivuoden myyntiarvio on tehtävä etukäteen. Myyntiarviota tehdessään ja arvonlisäverotuksen ulkopuolelle jättäytyessään yrittäjän tulee olla varma, että myynti myös jää rajan alapuolelle. Jos raja ylittyy, koko myynti muuttuu takautuvasti arvonlisäverolliseksi.

Palkat eivät ole vähennyskelpoisia arvonverolaskelmassa, ja siten palvelualoilla arvonlisävero on huomattava kustannuslisä. Arvonlisäveron lisääminen myöskään hyödykkeiden hintoihin täysimääräisenä ei ole kilpailutilanteessa helppoa, vaan usein yrittäjä joutuu tinkimään omasta katteestaan. Mm. eri raaka- ja polttoainneiden hinnannousu on aiheuttanut monille pien-

yrityksille merkittävän kustannuslisän ja aiheuttanut monissa tapauksissa sen, että yritys huolellisista arvioinneista huolimatta on liikevaihdossaan ylittänyt 50 000 markan verovelvollisuuden rajan. Vaikka suurista ylityksistä ei kysymys olisikaan, joutuu yritys maksamaan arvonlisäveron koko vuotuisesta liikevaihdostaan. Esimerkiksi kuorma-autoliikenteessä kustannukset joulukuusta 1999 joulukuuhun 2000 nousivat 6 prosenttia, josta polttoaineen kallistuminen lisäsi kustannuksia 2,3 prosenttia.

Suomalainen pienyrittäjä tilittää arvonlisäveroja kuukausittain, mikä on pienyritysten kannalta työläs järjestelmä ja kuukausi-ilmoitusten määrä veron tuottoon nähden on kallista myös verohallinnolle. Esimerkiksi Englannissa pie-

nimmät yritykset on vapautettu arvonlisäverosta kokonaan ja vähän isommat hoitavat maksunsa kolmen kuukauden välein.

Pienten yritysten asema ja toimeentulo on turvattava. Niiden pääomarakenteille tulee antaa mahdollisuus vahvistua huojentamalla verotusta ja jättämällä ylimääräiset veronkiristykset ulkopuolelle, sillä monien uusien työpaikkojen odotetaan tulevaisuudessa syntyvän nimenomaan näihin kehittyviin pienyrityksiin. Pienyrittäjien verotus on muutoinkin tiukempaa kuin saman verran ansaitsevan palkansaajan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonnalisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1486/1994, seuraavasti:

38

Myyjä ei ole verovelvollinen, jos verollisten myyntien ja 52, 55—58 §:n tai 6 luvun perusteella verottomien myyntien yhteismäärä ilman käyttöomaisuuden myyntihintoja kalenterivuodelta on enintään 100 000 markkaa, ellei häntä

ole oman ilmoituksen perusteella merkitty verovelvolliseksi. Säännöstä ei sovelleta kuntaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 2001

Pekka Nousiainen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Osmo Puhakka /kesk

Pekka Vilkuna /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Mika Lintilä /kesk